

С.В.Петков

ПРОСТУПКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЇХ ВЧИНЕННЯ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ІННОВАЦІЙНІ ІДЕЇ

Зростання напруги в суспільстві, збільшення кількості проступків з боку громадян в усіх сферах суспільно-економічного життя, погіршення ставлення до органів державної влади з боку громадськості, зменшення керованості як у системі органів державної влади, так і з боку органів державної влади суспільними процесами що відбуваються в країні нагально необхідним є оновлення нормативно-правового забезпечення діяльності органів державної влади та наближення їх до світових стандартів. В роботі доводиться необхідність розмежування між нормами матеріального та процесуального права у відповідності до теорії права та з урахуванням практичного досвіду роботи органів публічної влади.

Реформування інституту відповідальності за вчинення проступків є потребою часу. Окрім правозахисної та право забезпечувальної функції, оновлення процесуального законодавства щодо притягнення винних у скоєнні проступків до відповідальності завдяки прогнозованому зменшенню кількості проступків, таке оновлення сприятиме збільшенню надходжень коштів за рахунок штрафних санкцій до бюджетів всіх рівнів.

Закон України про провадження у справах щодо проступків сприятиме подальшому розвитку українського законодавства у напрямі підвищення відповідальності органів публічної влади, зменшення проявів корупції та захисту прав та свобод людини і громадянина, вихованню громадян у дусі поваги до закону, права та держави.

ЗМІСТ

Передмова	5
Правопорушення: співвідношення проступку та злочину	7
Сутність публічних проступків	13
Структура складу проступку	17
Публічний примус	23
Публічні стягнення	25
Загальна характеристика проваджень у справах про публічні проступки	28
Суб'єкти, уповноважені розглядати справи про публічні проступки	31
Стадії провадження у справах про проступки	33
Висновки	36
ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЩОДО ПРОСТУПКІВ (проект)	37

ПЕРЕДМОВА

Стратегія сталого розвитку «Україна — 2020» схвалена Указом Президента України визначила проведення структурних реформ та, як наслідок, підвищення стандартів життя одним з векторів розвитку України. Таким реформам в першу чергу має бути піддано чинне законодавство, що переважно дісталось нам у спадок від командно-адміністративної системи. Нормативні акти (закони та підзаконні документи) повинні проходити ретельну перевірку на відповідність демократичним засадам. Дії кожного чиновника мають постійно контролюватись і перевірятись громадськістю, будь-яким громадянином. А в разі виявлення найменших порушень у законі або рішенні, дії посадової особи органу публічної влади, такий акт має бути скасовано, потерпілі отримати компенсацію. Кожне правопорушення, кожна спроба викривити саму сутність права, повинні бути зупинені, а винні покарані.

Невідворотна євроінтеграція України зумовлює рішучі дії всередині держави на приведення чинного законодавства у відповідність до міжнародних стандартів захисту прав і свобод людини і громадянина у відносинах з державою. Підвищення відповідальності органів публічної влади за ефективність та сумлінність надання адміністративних послуг є вимогою сучасного українського суспільства, умовою збереження державності та однією з основоположних засад адміністративно-правової реформи започаткованої відповідною Концепцією ще у 1998 році. На виконання взятих на себе зобов'язань Коаліційною угодою, укладеною учасниками коаліції депутатських фракцій Верховної Ради України VIII скликання важливим є створення міцної нормативно-правової бази, що відповідає всім вимогам сучасності.

Запропонований підхід має створити теоретичну основу для створення системи нормативно-правових актів в сфері відповідальності за публічні проступки. Відповідно до ієрархії нормативно-правових актів побудова цієї системи має йти від базового Закону, що охоплюватиме основні принципи, поняття та стадії провадження у справах про публічні проступки. В подальшому вимагатимуть технічного доопрацювання закони та підзаконні акти, що прийняті на виконання положень базового Закону відповідно до вимог нормопроектної техніки та міжнародних стандартів.

На основі проведених досліджень сутності правопорушень і складання принципової двовимірної схеми поділу деліктів за видово-родовою ознакою, можна констатувати, що це найпростіше рівняння для суспільних відносин, в якому використовуються такі величини: делікт (правопорушення) поділяється за ступенем суспільної небезпеки на злочин (основний критерій — небезпечність) та проступок (основний критерій — шкідливість); об'єктом правопорушення (за видовою ознакою) є суспільні відносини; коло суспільних відносин (правил поведінки), за порушення яких настає відповідальність (особа, вина якої доведена, несе покарання), визначається законом; об'єктом правопорушення за родовою ознакою є сфера суспільних відносин, у якій (проти правил, норм, що регулюють ці відносини) вчинено делікт; безпосередні об'єкти правопорушень також можна групувати, поєднувати, виокремлювати в різні групи, види, підгрупи залежно від певних ознак.

Також для уточнення такої схеми в деліктологічних дослідженнях ми можемо вводити в це рівняння й інші складові: інститути, режими чи суб'єктивні ознаки тощо. При відповідному логічному й послідовному аналізі внаслідок таких дій ми отримаємо більш об'ємне відображення досліджуваного явища.